

Існує і багато інших технічних прийомів, щоб досягти гарного ведення. Знання хореографічної партії одне одного, розподіл енергії через взаємодію, напрацювання загального балансу пари тощо. Звісно, для того щоб досягти гарного результату, існує величезна кількість тренувальних вправ.

Щоб бути професійним хореографом чи танцюристом, потрібно постійно розвиватися, не зупинятися на досягнутому. Досягти ідеального ведення, як і інших аспектів дуетного танцю, можна лише постійно вдосконалюючись. Хороша взаємодія — це не тільки знання танцювальних ортодоксальних догм, це і ваші актуальні сучасні знання.

Д. Федорченко

**СТИМУЛЮЮЧО-МОТИВАЦІЙНИЙ КОМПОНЕНТ
У СТРУКТУРІ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
У СФЕРІ БАЛЬНОЇ ХОРЕОГРАФІЇ**

D. Fedorchenko

**STIMULATING AND MOTIVATIONAL COMPONENT IN THE STRUCTURE
OF THE EDUCATIONAL PROCESS OF HIGHER EDUCATION APPLICANTS
IN THE BALLROOM CHOREOGRAPHY INDUSTRY**

Професійна підготовка виконавців спортивного бального танцю, порівняно до інших видів хореографії, має особливу специфіку, оскільки бальний танець, по-перше, поєднує в собі спортивний та мистецький аспекти, по-друге, вимагає від виконавців певного складу характеру, що необхідно враховувати під час навчального процесу у ЗВО. На сьогодні спостерігається поступовий спад зацікавленості здобувачів вищої освіти: їх вмотивованість, починаючи з першого курсу навчання, має тенденцію до зниження. Це зумовлює необхідність перегляду системи навчання у сфері спортивної бальної хореографії та винайдення ефективних шляхів розв'язання означеної проблеми.

Фахова підготовка виконавця бального танцю вимагає цілісного розвитку його особистості, формування навичок, які свідчать про високу виконавську майстерність. Тому навчальні та виховні цілі мають реалізовуватися в гармонійній єдності. Їх досягнення передбачає реалізацію передусім стимулюючо-мотиваційного компоненту, який має визначальне значення, оскільки найвищий результат демонструє саме вмотивована особистість. Викладач має стимулювати здобувачів вищої освіти до пізнавальної активності. Її активізація передбачає наявність певних вимог: урахування фізіології та психології кожного окремого здобувача, педагогічних вимог проектування та організації навчально-виховного процесу, поєднання сукупності психологічних і педагогічних чинників, що забезпечують викладачеві організацію активної пізнавальної та дослідницької діяльності здобувачів.

Для активізації пізнавальної діяльності суттєве значення має створення сприятливого психологічного клімату та продуктивної навчальної атмосфери. Це досягається в умовах доброзичливого ділового ставлення, творчого настрою, активної творчої комунікації, справедливої оцінки досягнень, що підвищують працездатність, задоволеність від процесу, усуває негативні емоції та створює позитивні. Емоційного впливу на учнів надають піднесеність викладача, глибина його думок, захопленість власною справою, емоційна подача матеріалу, яскрава манера спілкування, фізична та психологічна розкутість, ефектний зовнішній

вигляд. Реалізація пізнавальної діяльності відбується за рахунок задоволення допитливості, пізнавальних інтересів, пошуків істини, рішення поставлених завдань, виконання самостійних завдань.

Стимулювання активізує процес засвоєння знань та самостійної роботи. Стимул визначається як засіб, що спонукає людей до інтенсивної діяльності, це своєрідний зовнішній поштовх, що винагороджує зусилля здобувачів. Сутність стимулів у педагогічному процесі полягає в тому, що вони, надаючи визначального впливу на систему мотивів, виконують роль пришвидшувачів динаміки потреб. А виразність і якість потреби безпосередньо впливають на стан мотивації, адже остання є психічним еквівалентом потреби. Можна визначити мотивацію як усвідомлене бажання. Потреби, у свою чергу, можуть виникати під впливом певних стимулів відповідно до матеріальних і духовних потреб суспільства в конкретних соціальних умовах. Стимулювання в навчальному процесі спрямовано на спонукання інтелектуальних, творчих сил і можливостей здобувачів. Дієвість стимулів залежить і від багатьох факторів, які обов'язково має враховувати викладач: психічні можливості учня, його рівень підготовки, вікові особливості, ставлення до обраної діяльності, до викладача, до своїх навчальних обов'язків, до групи, окремих здобувачів та ін.

Зовнішні стимули в педагогічному процесі діють через внутрішні. До зовнішніх стимулів належать адміністративні заходи деканату, вимоги викладача, система заохочень і покарань тощо. Але якщо здобувачами керують тільки зовнішні стимули, то навчання матиме вимушений характер (вирішення завдань відбуватиметься за рахунок зовнішніх чинників, наприклад спроба вивчити хореографічний матеріал шляхом механічного запам'ятовування).

На відміну від зовнішніх, внутрішні стимули активізують вольові та розумові процеси особистості. Наприклад, інтерес до знань, зацікавленість у поглибленні знань, допитливість, прагнення лідерства, зацікавленість у сценічній та конкурсній діяльності тощо. Тому розвиток внутрішніх стимулів є надважливим завданням викладача, оскільки заохочує здобувача незалежно від кількості та якості зовнішніх впливів.

Зважаючи на те, що спортивний бальний танець має змагальний характер, танцівники сприймають його як спорт. Це формує мотивацію досягнення мети та лідерські якості, підвищує самооцінку та працездатність, впевненість у собі та у своєму партнері / партнерці, налаштовує на перемогу, підвищує рівень вимог до себе. Підготовка до конкурсів розвиває вольові якості танцюристів, здатність системно планувати свою спортивну кар'єру та досягати поставленої мети.

З одного боку, змагання та конкуренція є стимулом до якіснішого виконання танцю. Тобто в особистості виконавця формуються такі якості, як працездатність, концентрація на кінцевій меті, гармонійне поєднання морально-вольових, фізичних якостей та почуття смаку. З іншого, виникає ризик розвитку таких рис характеру, як перфекціонізм та нарцисизм, що зрештою може призвести до ефекту надмірної впевненості: переоцінки власної діяльності, завищення місця власного результату порівняно до інших, надмірної впевненості в точності власних переконань. Це, в свою чергу, призведе до формування деструктивних аспектів виконавської діяльності.

Спортивний бальний танець неможливий без змагань, оскільки відсутність такої практики призводить до того, що руйнується власне специфіка професійної виконавської діяльності в бальній хореографії. Лише перемоги та отримання чемпіонського титулу дозволяє танцівнику повноцінно реалізувати власні потреби

в професійній діяльності. Такою є базисна міфологема сучасного спортивного бального танцю, яка формується на глибинному підсвідомому рівні. І головне завдання викладача пролягає у створенні балансу між формуванням лідерських якостей та здатності до обгрунтованої самокритики здобувачів вищої освіти під час застосування стимулюючо-мотиваційного компоненту на заняттях з бального танцю.

К. Шкурєєв

**КОНКУРСНИЙ БАЛЬНИЙ ТАНЕЦЬ В УКРАЇНІ
ПІД ЧАС ВИПРОБУВАНЬ 2020-Х РОКІВ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ**

К. Shkuryeyev

**COMPETITIVE BALLROOM DANCE IN UKRAINE
DURING THE TRIALS OF THE 2020s: PROBLEMS AND PROSPECTS**

За тридцять років державної незалежності України, позбувшись ідеологічного тиску радянського керівництва і його суперечливої політики, зокрема в галузі хореографічної культури, спортивні бальні танці в Україні стали широко доступною формою активності. Виникали численні студії, школи, клуби зі своїми підходами, методами, стилями навчання, залежно від досвіду та уподобань тренера-керівника. На відміну від Заходу, в Україні цільовою аудиторією спортивних бальних танців стали діти молодшого і середнього шкільного віку. Відповідним чином впорядковувався турнірний процес. Організатори змагань прагнули адаптувати норми і критерії конкурсного танцю до вікових фізичних і психологічних особливостей. Однак час показав, що танцівників світового рівня система, що склалась, формує не так багато, а трендмейкерів суто української підготовки, котрі б увійшли в історію спортивного бального танцю, досі не було. Так само під питанням характеристики і сама наявність національного стилю спортивних бальних танців. Водночас вихованці українських клубів на базі набутої на батьківщині підготовки впевнено досягають високого рівня під орудою закордонних тренерів. Виявити причини такої ситуації і перспективи розвитку має на меті запропоноване дослідження.

В Україні організацій — федерацій, спілок, які займаються розвитком конкурсних бальних танців можна налічити понад 10, одна з яких має статус національної та договір з Міністерством молоді та спорту України з виду спорту — спортивні танці (АСТУ) та друга з танцювального спорту (ВФСТ). Турнірно-тренувальний процес повністю забезпечується силами і коштом його учасників — танцівників і тренерів.

Домінуючою формою побутування конкурсного бального танцю в Україні є різноманітні турніри, фестивалі, деколи — показові виступи на урочистих заходах. Конкурси підтримують стандарт бальних танців, створюють умови для спілкування учасників, дають розуміння можливостей і перспектив цього виду активності. Якщо немає подібних заходів — немає цілі занять і танцівники втрачають цікавість до цього виду діяльності.

Щороку в Україні відбуваються тисячі змагань різних рівнів, долаючи обмеження й труднощі, спричинені спочатку ковід-пандемією, а потім повномасштабною збройною агресією Російської федерації. Однак реально танцівників не так багато, адже один і той самий учасник в одному турнірі може змагатись кілька разів в різних категоріях за віком, рівнем танцювання і формі змагання, адже для переходу з класу в клас танцівники набирають бали за участь у конкурсах; за призові місця чи перемогу балів нараховується більше. При цьому за участь у змаганнях початкових